

6. FELESLEGESSÉ VÁLT VAGYONTÁRGYAK HASZNOSÍTÁSA, SELEJTEZÉSE

Bevezetés

A KŐBÁNYAI BRINGÁS EGYESÜLET eszközei a tevékenység folytatása során elhasználódnak, korszerűtlenné, felhasználásra alkalmatlanná válhatnak, ez nagymértékben gátolhatja a szervezet működését. Ezeknek az eszközöknek a szervezetből történő kivonása szükségszerű.

A felesleges vagyontárgyak hasznosításával és selejtezésével kapcsolatos tennivalókat a számviteli törvény (Szt.) nem szabályozza. A felesleges vagyontárgyak hasznosításával, selejtezésével kapcsolatos jogköröket az elnök gyakorolja. A feladatok előkészítésére Selejtezési Bizottságot hoz létre.

1. A vagyontárgyak feleslegessé válásának ismérvei

Az év folyamán bizonyos időszakonként, de legkésőbb az év végi leltározás előtt a vizsgálat tárgyává kell tenni az eszközök állapotát, használhatóságát, alkalmazásuk hatékonyságát.

Az eszközök vizsgálatát az alábbiakra kiterjedően célszerű elvégezni:

- Immateriális javak közül:
  - szoftver termékek,
  - egyéb szellemi alkotások,

vonatkozóan megvizsgálandó, hogy elavulás, vagy a társadalmi igények megváltozása miatt a felsorolt immateriális javak közül mi az, ami már nem hasznos a szervezet számára a feleslegessé válás miatt a használatból kivont szellemi termékek értékesíthetők-e, vagy kiselejtezésre kell javasolni.

- Tárgyi eszközök körébe soroltak közül:
  - ingatlanok, kapcsolódó vagyoni értékű jogok,
  - építmények, épületrészek,
  - műszaki berendezések, gépek, járművek,
  - egyéb berendezések, felszerelések, járművek,
  - beruházási létesítményekre

vonatkozóan megvizsgálandó, hogy a társadalmi, piaci igények megváltozása miatt a tárgyi eszközök közül mi az, ami már elavult, nem hasznos a szervezet számára, a feleslegessé válás miatt a használatból kivont eszközök értékesíthetők-e, vagy kiselejtezésre kell javasolni.

2. A felesleges vagyontárgyak hasznosításának és selejtezésének hatásköri eljárásai

A felesleges vagyontárgyak hasznosítása, illetve a selejtezés ügyvitele során következetesen

kell figyelemmel kísérni a szervezet tulajdonvédelme előírásainak betartását.

Ki kell alakítani:

- * a felesleges vagyontárgyak folyamatos feltárásának rendjét,
- * a feleslegessé válás ismérveinek általános feltételeit,
- * a hasznosítás és selejtezési eljárás lefolytatásának, nyilvántartásának módját, annak fenntartásával, hogy a selejtezés – hatósági előírást kivéve – nem jelent fizikai megsemmisítést, vagy használatra alkalmatlanná tételt,
- * a hasznosítással összefüggő értékelés módját.

A szervezet vezetőjének írásban célszerű szabályozni azt, hogy az előírtak ellenőrzéséért kik a felelős személyek, ezen belül, hogy a selejtezési eljárás során a felvett jegyzőkönyvet kik jogosultak aláírni, valamint azt, hogy ki tehet javaslatot és ki dönthet a meglévő vagyontárgyak selejtezéséről, leértékeléséről továbbá, hogy milyen áron értékesíthető a vagyontárgy.

Ezt az alábbiakban szabályozza a szervezet:

A KŐBÁNYAI BRINGÁS EGYESÜLETNÉL selejtes eszközről javaslatot tehetnek a tisztviselők, tagok, alkalmazottak A beérkezett jelentések alapján az Elnökhelyettes Selejtezési Jegyzéket készít, melyet személyesen felülvizsgál.

Felesleges vagyontárgyak jelentése

A pénzügyi előadó/pénztáros a feleslegesnek minősített vagyontárgyakról jegyzőkönyvet köteles készíteni.

A tárgyi eszközökről készített jelentésnek az alábbi adatokat kell tartalmazni:

- * a tárgyi eszköz megnevezése,
- * az eszköz jellemző műszaki adatai (típus, gyártási szám, egyéb jellemzők),
- * az eszköz azonosító száma,
- * nyilvántartási ár (amennyiben a feltáró egységnél az ár nem ismert, úgy azt a Selejtezési Bizottság határozza meg),
- * a feleslegesnek minősített eszközök mennyisége,
- * a feleslegessé válás oka

A Selejtezési Jegyzék alapján a Selejtezési Bizottság javaslatot tesz leértékelésre, megsemmisítésre, értékesítésre. Szintén javaslatot tehet az esetleges kártérítési felelősség megállapítására.

Az eljárás során jelen kell lennie a Felügyelő Bizottság – mint az ellenőrző szerv - képviselőjének. Jelenléte hitelesíti az eljárás szabályszerűségét.

Felesleges vagyontárgyak minősítése

A Selejtezési Bizottság az elnök véleménye illetve egyetértésének figyelembevételével döntési javaslatot állít össze.

A döntési javaslatnak ki kell térnie a felesleges vagyontárgyak hasznosításának módjára, ez lehet:

- * szervezeten belüli átcsoportosítás (hasznosítás),
- * eladás nyilvántartási értéken,
- * értékesítés leértékelt áron,

- * térítés nélküli átadás más gazdálkodó szervezetnek,
- * leértékelés és készleten tartás,
- * selejtezés.

2.1 A hasznosítás módja

A KŐBÁNYAI BRINGÁS EGYESÜLET felesleges vagyontárgyait – térítés ellenében más szervezeteknek, vagy magánszemélyeknek értékesítheti.

A térítés mértékében, az átadás időpontjában, a fizetés módjában és határidejében a felek állapotnak meg.

2.2 A hasznosítás és selejtezés számviteli elszámolása

A feleslegessé vált valamint selejtezett, és értékesített, továbbá a hiányzó, vagy megsemmisült vagyontárgyakat, készleteket a könyvviteli nyilvántartásból ki kell vezetni és a számviteli előírásoknak megfelelően el kell számolni.

3. A felesleges vagyontárgyakkal kapcsolatos feladatok

A takarékos gazdálkodás érdekében el kell érni, hogy selejtezésre csak a már használhatatlan (műszaki állapota vagy műszaki tartalma miatt) vagyontárgyak kerüljenek, illetve amelyek javítása nem gazdaságos.

3.1 Hasznosítási módok

Felesleges vagyontárgyak értékesítése

A felesleges vagyontárgyak leggazdaságosabb hasznosítási módja az értékesítés. A szervezet a piaci kereslet-kínálat függvényében a felesleges tárgyi eszközöket bármelyik gazdálkodó szervezet, vagy magánszemély részére térítés ellenében értékesítheti.

A térítés mértékében, az átadás időpontjában, a fizetés módjában és határidejében – az általános pénzforgalmi előírások keretén belül – a felek állapotnak meg.

A felesleges tárgyi eszközök, készletek értékesítési árának megállapítása az elnök hatáskörébe tartozik. Abban az esetben, ha az értékesítésre kerülő tárgyi eszköz, vagy készlet árára vonatkozóan rendelkezés nem történt,

- * tárgyi eszközök esetében a nettó értéket
- * készleteknél a tényleges beszerzési árat, indokolt alapul venni.

A vagyontárgyakat a lehető legkisebb veszteséggel célszerű értékesíteni.

Térítésmentes átadás

Az eszközök térítésmentes átadása csak az alapszabályban meghatározott alapcélnek megfelelően történhet.

Az átadás engedélyezése esetén dokumentálni kell az átadás-átvételt és gondoskodni kell az átadásra kerülő tárgyi eszköz dokumentációjának átadásáról is.

A tárgyi eszköz 2 példányos átadás-átvételi bizonylatából:

- 1. *eredeti példány* az átadónál marad, ennek alapján kell a tárgyi eszközök egyedi nyilvántartásában a szükséges változást átvezetni,
- 2. *másolati példány* az átvevő példánya,

3.2 A leértékelés

A számviteli törvény előírja, hogy azokat eszközöket, amelyek az eredeti rendeltetésüknek nem felelnek meg – az értékelés elvének betartásával – a mérlegbe csak csökkentett értéken szabad felvenni. A leértékelés attól az időponttól kezdődően kötelező, amikor a csökkent értékűség bekövetkezett. Az eszközök és források értékelése szabályzat tartalmazza részletesen az értékvesztés elszámolásának szabályait.

4. Selejtezés, megsemmisítés

4.1 A selejtezés fogalma

A felesleges tárgyi eszközök, készletek kiselejtezése alatt az az eljárás értendő, amely során a szervezet

- az eladott tárgyi eszközeit, az egyedi vagy csoportos nyilvántartásából kiveti, (mennyiségben és értékben),
- elkülönítetten csökkent értékben újra nyilvántartásba veszi, és őrzéséről gondoskodik,
- egyedenként, fajtánként és tételes visszavételezésben mindaddig kimutatásban szerepelteti, amíg azokat a szervezet valamilyen formában nem használja, vagy a megsemmisítési eljárás keretében nem semmisíti meg.

A selejtezési eljárás lefolytatása tehát nem jelenti egyben a felesleges vagyontárgy, készlet fizikai megsemmisítését, vagy használatra alkalmatlanná tételét, kivéve, ha a Selejtezési Bizottság – a hasznavehetetlenség miatt a megsemmisítés mellett dönt.

Amennyiben a felesleges tárgyi eszköz hasznosítása értékesítés, térítésmentes átadás formájában nem lehetséges, a selejtezésre a szervezet elnöke ad engedélyt a Selejtezési Bizottságának írásbeli, indokolt javaslatára alapján.

Selejtezési jegyzőkönyv tartalmazza:

- a selejtezés keltét,
- a bizottság tagjainak megnevezését,
- a selejtezett vagyontárgy megnevezését, technikai adatait, a nyilvántartás adatait, mennyiségi egységet, egységárat, a selejtezett mennyiséget, a selejtezés értékét, a visszanyeremény bizonylati adatait, a hulladék-bevételezés értékét és a vonatkozó bizonylat adatait a selejtezett eszköz további kezelésére vonatkozó előírásokat, az eljárás során felhasznált dokumentációk felsorolását,
- a selejtezés kezdeményezőjét.

A selejtezés végrehajtását követően a bizottság tagjai a jegyzőkönyvet aláírásukkal hitelesítik. A jegyzőkönyv 2 példányban készül, melynek egyes példányait az alábbiakban felsoroltak kapják:

- 1. *példány* a számvitel példánya, melynek alapján az analitikus és szintetikus könyvelésben a szükséges átvezetések végrehajtandók,

- 2. példány a Selejtezési Bizottság példánya,

A jegyzőkönyvet sorszám szerint kell megőrizni, s hozzá kell csatolni a selejtezés egyéb okiratait, például: lemondó nyilatkozat, gazdaságossági számítás stb.

Selejtezett vagyontárgyak nyilvántartása

A selejtezett vagyontárgyakat azok értékesítéséig, vagy megsemmisítéséig a többi eszköztől elkülönítetten kell nyilvántartani. A kiselejtezett, de tovább tárolt vagyontárgyakat elkülönítetten készletre kell venni. Eladáskor, elszállításkor vagy megsemmisítéskor kivételezési jegy alapján a raktári készlet nyilvántartásából ki kell vezetni.

4.2 A megsemmisítési eljárás

A selejtezett tárgyi eszközöket, készleteket általában nem kell megsemmisíteni, vagy használhatatlanná tenni. Ezt csak abban az esetben kell elrendelni, ha a megsemmisítést hatósági eljárás teszi kötelezővé.

Kivételes esetben e rendelkezésen túlmenően szükségessé válhat a selejtezett vagyontárgy megsemmisítése. Az erre vonatkozó javaslatot a Selejtezési Bizottság terjeszti elő a szervezet vezetőjének. Ilyen esetek, ha a selejtezett tárgyi eszköz, vagy készlet (vagyontárgy)

- * még hulladékként sem hasznosítható,
- * raktározás, tárolóhely hiányában nem lehetséges a tárolása,
- * a megsemmisítést jogszabály nem tiltja, sőt esetleg előírja.

A megsemmisítés végrehajtásáról jegyzőkönyvet kell felvenni, amely tartalmazza:

- * a megsemmisített vagyontárgy megnevezését, leltári vagy egyéb azonosítási számát,
- * a selejtezés keltét,
- * a megsemmisítés előtti tárolóhelyet,
- * a selejt készletrevételekor és megsemmisítésre kiadásakor felhasznált bizonylatok számát, keltét,
- * a megsemmisítés módját,
- * az eljárásban résztvevők felsorolását.

4.3 A felesleges vagyontárgyak számviteli elszámolása

A felesleges vagyontárgyak (tárgyi eszközök, készletek) hasznosításával és selejtezésével kapcsolatos számviteli elszámolásokat a számviteli törvényben foglaltak előírások szem előtt tartásával a szervezet számviteli szabályzatában, eszközök és források értékelése, számlarendjében előírtak alapján kell végrehajtani.

4.4 Ellenőrzés

A felesleges vagyontárgyak (tárgyi eszközök,) folyamatos feltárásának végrehajtását, a lebonyolítás szabályszerűségét, a Selejtező Bizottság tevékenységét a Felügyelő Bizottság ellenőrzi.

Az ellenőrzésről jelentést kell készíteni, amelyben ki kell térni arra, hogy

- a hasznosításra vonatkozó döntések létrejöttek-e,
- döntést követően a végrehajtás megtörtént-e.

A jelentés alapot ad e témakörben a gyakorlati végrehajtást célzó vezető intézkedések megtételéhez.

5. A feleslegessé vált eszközök, készletek hasznosításának és a selejtezésnek a bizonylatai

Tárgyi eszközök selejtezési nyomtatványai:

Selejtezési Jegyzék

Megsemmisítési jegyzőkönyv

Selejtezési jegyzőkönyv

6. Selejtezési eljárás lefolytatásának értékhatára

A tárgyi eszközök értékcsökkenésének szabályozásával összhangban, a 200e Ft beszerzési érték alatti eszközök esetében a selejtezési eljárást nem kell lefolytatni.

A Hasznosítási és selejtezési szabályzat az elfogadásával egyidejűleg hatályba lép.

Jóváhagyta a KÖBÁNYAI BRINGÁS EGYESÜLET elnöksége 2022.05.12-i ülésén.

Balla Tamás
elnök

